

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 181/2012-8

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 25. apríla 2012 predbežne prerokoval sťažnosť K. S., M. S. a ich otca Ing. M. S., všetci bytom B., zastúpených advokátom JUDr. P. A., B., ktorou namietali, že boli porušené *„ich základné ľudské práva a slobody podľa čl. 1 ods. 2, čl. 2 ods. 2, čl. 12 ods. 1, ods. 2 a ods. 4, čl. 13 ods. 1 písm. a), čl. 19 ods. 1 a ods. 2, čl. 41 ods. 1, ods. 4 a ods. 5, čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. Ústavy Slovenskej republiky, čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv, čl. 32 ods. 4, čl. 36 ods. 1 a čl. 37 ods. 3 Listiny základných práv a slobôd, čl. 6 Európskeho dohovoru o výkone práv detí, ako aj porušenie Práv dieťaťa podľa čl. 2 ods. 1 a ods. 2, čl. 3 ods. 1, ods. 2 a ods. 3, čl. 5, čl. 9 ods. 1 a ods. 2, čl. 12 ods. 1 a 2, čl. 13, čl. 14 ods. 2, čl. 16 ods. 1 a ods. 2, čl. 18 ods. 1 a ods. 2, čl. 19 ods. 1 a čl. 27 ods. 2 Dohovoru o právach dieťaťa“* rozhodnutím Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 11 CoP 390/2011 z 15. decembra 2011 a rozhodnutím Okresného súdu Bratislava II sp. zn. 28 P/145/2009 zo 17. októbra 2011, a takto

rozhodol:

Sťažnosť K. S., M. S. a ich otca Ing. M. S. **o d m i e t a** pre nesplnenie zákonom predpísaných náležitostí.

O d ô v o d n e n i e:

I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 23. marca 2012 doručená sťažnosť K. S., M. S., a ich otca Ing. M. S. (ďalej aj „sťažovatelia“, resp. otec Ing. M. S. aj „sťažovateľ“), ktorou namietali porušenie svojich základných práv „garantovaných im čl. 1 ods. 2, čl. 2 ods. 2, čl. 12 ods. 1, ods. 2 a ods. 4, čl. 13 ods. 1 písm. a), čl. 19 ods. 1 a ods. 2, čl. 41 ods. 1, ods. 4 a ods. 5, čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv, čl. 32 ods. 4, čl. 36 ods. 1 a čl. 37 ods. 3 Listiny základných práv a slobôd, čl. 6 Európskeho dohovoru o výkone práv detí, ako aj porušenie Práv dieťaťa podľa čl. 2 ods. 1 a ods. 2, čl. 3 ods. 1, ods. 2 a ods. 3, čl. 5, čl. 9 ods. 1 a ods. 2, čl. 12 ods. 1 a 2, čl. 13, čl. 14 ods. 2, čl. 16 ods. 1 a ods. 2, čl. 18 ods. 1 a ods. 2, čl. 19 ods. 1 a čl. 27 ods. 2 Dohovoru o právach dieťaťa“ rozhodnutím Krajského súdu v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) sp. zn. 11 CoP 390/2011 z 15. decembra 2011 a rozhodnutím Okresného súdu Bratislava II (ďalej len „okresný súd“) sp. zn. 28 P/145/2009 zo 17. októbra 2011 (ďalej aj „napadnuté rozhodnutia“).

2. Z obsahu sťažnosti (napadnuté rozhodnutia sťažovatelia nepredložili, pozn.) vyplýva, že sťažovateľ v konaní vedenom na okresnom súde pod sp. zn. 28 P/145/2009 navrhoval vydať predbežné opatrenie vo veci starostlivosti súdu o maloleté deti. Ďalej sťažovateľ uviedol, že „v konaní vedenom pred Krajským súdom... pod spis. zn. 11 CoP 390/2011 vo veci starostlivosti súdu o maloleté deti, prebiehalo konanie o odvolaní otca proti rozhodnutiu Okresného súdu... č. k. 28 P/145/2009-494 zo dňa 17. 10. 2011.

V uvedenom odvolacom konaní KS Ba rozhodol tak, že napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa potvrdil...

Súdy zamietli Návrh na predbežné opatrenie na úpravu styku s deťmi vo forme SOSOR (striedavá osobná starostlivosť oboma rodičmi, pozn.) a ani po uzákonení SOSOR predbežným opatrením v záujme detí nekonajú odôvodňujúc, že nie sú splnené podmienky pre nariadenie predbežného opatrenia hoci maloleté deti sa domáha rovnocenného styku s rodičmi.“

3. Ústavný súd z obsahu svojho uznesenia sp. zn. IV. ÚS 70/2010 z 18. februára 2010 (jedného z predchádzajúcich piatich konaní ústavného súdu o sťažnostiach sťažovateľa, v ktorom bola sťažnosť sťažovateľ odmietnutá, pozn.) zistil, že „*predmetom konania pred okresným súdom (Bratislava IV, pozn.) vedeného pod sp. zn. 23 C 68/05 bolo rozhodovanie o návrhu Ing. M. S..., proti sťažovateľovi vo veci rozvodu manželstva a úprave práv a povinností voči maloletým deťom M. S..., a K. S..., na čas po rozvode. Okresný súd rozsudkom sp. zn. 23 C 68/05 z 2. mája 2007 rozviedol manželstvo účastníkov konania a maloleté deti zveril na čas po rozvode do výchovy a opateru navrhovateľke. Sťažovateľ a okresný súd zaviazal prispievať na výživu maloletých detí sumou 2 500 Sk, resp. 2 000 Sk mesačne a určil mu právo stretávať sa s maloletými deťmi každý víkend v párnom týždni od piatku od 18.00 h do nedele do 18.00 h.*

Sťažovateľ podal proti rozsudku okresného súdu odvolanie a zároveň aj návrh na opravu odôvodnenia rozsudku. Krajský súd o odvolaní sťažovateľa rozhodol rozsudkom sp. zn. 3 Co 353/07, 3 Co 311/08 z 18. novembra 2008 tak, že napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa v napadnutých častiach potvrdil a návrh sťažovateľa na opravu odôvodnenia rozsudku zamietol.“

4. Sťažovatelia navrhli, aby ústavný súd rozhodol týmto nálezom:

„KS Ba porušil základné práva sťažovateľov upravené v čl. 2 ods. 2, čl. 12 ods. 1 a ods. 2, čl. 19 ods. 1, čl. 41 ods. 1 a ods. 4 Ústavy Slovenskej republiky postupom KS Ba v konaní vedenom pod sp. zn. 11 CoP 390/2011 (rozhodnutím č. k. 11 CoP 390/2011-522 z 15. 12. 2011).

OS Ba II porušil základné práva sťažovateľov v čl. 2 ods. 2, čl. 12 ods. 1 a ods. 2, čl. 13, čl. 19 ods. 1, čl. 41 ods. 1 a ods. 4, čl. 46 ods. 1 a ods. 2, čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva podľa medzinárodných dohovorov čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a slobôd čl. 32 ods. 4, čl. 36 ods. 1 a čl. 37 ods. 3 Listiny základných ľudských práv a slobôd, čl. 6 Dohovoru a práva maloletých detí podľa čl. 2 ods. 1 a ods. 2, čl. 3 ods. 1, ods. 2 a ods. 3, čl. 5, čl. 9 ods. 1 a ods. 2, čl. 12 ods. 1 a 2, čl. 16 ods. 1 a ods. 2, čl. 18 ods. 1 a ods. 2, čl. 19 ods. 1 a čl. 27 ods. 2 Dohovoru o právach dieťaťa.

Sťažovatelia navrhujú, aby Ústavný súd Slovenskej republiky vychádzajúc z popísaného skutkového stavu, prípadne v priebehu konania pred ústavným súdom doplneného, vydal nález o porušení základných práv sťažovateľov garantovaných im čl. 1 ods. 2, čl. 2 ods. 2, čl. 12 ods. 1, ods. 2 a ods. 4, čl. 13 ods. 1 písm. a), čl. 19 ods. 1 a ods. 2, čl. 41 ods. 1, ods. 4 a ods. 5 a čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv, čl. 32 ods. 4, čl. 36 ods. 1 a čl. 37 ods. 3 Listiny základných práv a slobôd, čl. 6 Európskeho dohovoru o výkone práv detí, ako aj porušenie Práv dieťaťa podľa čl. 2 ods. 1 a ods. 2, čl. 3 ods. 1, ods. 2 a ods. 3, čl. 5, čl. 9 ods. 1 a ods. 2, čl. 12 ods. 1 a 2, čl. 13, čl. 14 ods. 2, čl. 16 ods. 1 a ods. 2, čl. 18 ods. 1 a ods. 2, čl. 19 ods. 1 a čl. 27 ods. 2 Dohovoru o právach dieťaťa a rozsudok KS Ba zo dňa 15. 12. 2011, sp. zn. 11 CoP 390/2011 ako aj rozsudok OS Ba II zo dňa 17. 10. 2011, sp. zn. 28 P/145/2009 zrušil a vec vrátil OS Ba II na ďalšie konanie.

1. Základné právo sťažovateľov upravené v čl. 2 ods. 2, čl. 12 ods. 1 a ods. 2, čl. 19 ods. 1, čl. 41 ods. 1 a ods. 4 Ústavy Slovenskej republiky postupom KS Ba v konaní vedenom pod sp. zn. 11 CoP 390/2011 (rozhodnutím č. k. 11 CoP 390/2011-522 z 15. 12. 2011) porušené bolo.

Základné právo sťažovateľov upravené v čl. 2 ods. 2, čl. 12 ods. 1 a ods. 2, čl. 13, čl. 19 ods. 1, čl. 41 ods. 1 a ods. 4, čl. 46 ods. 1 a ods. 2, čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva podľa medzinárodných dohovorov čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a slobôd čl. 32 ods. 4, čl. 36 ods. 1 a čl. 37 ods. 3 Listiny základných ľudských práv a slobôd, čl. 6 Dohovoru a práva maloletých detí podľa čl. 2 ods. 1 a ods. 2, čl. 3 ods. 1, ods. 2 a ods. 3, čl. 5, čl. 9 ods. 1 a ods. 2, čl. 12 ods. 1 a 2, čl. 16 ods. 1 a ods. 2, čl. 18 ods. 1 a ods. 2, čl. 19 ods. 1 a čl. 27 ods. 2 Dohovoru o právach dieťaťa postupom OS Ba II v konaní vedenom pod sp. Zn. 28 P/145/2009-494 porušené boli.

2. Základné právo maloletej K. S. a M. S. na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, základné právo na rovnosť účastníkov súdneho konania podľa čl. 47 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky, základné právo na prerokovanie veci v prítomnosti účastníka konania a základné právo vyjadriť sa ku všetkým vykonávaným dôkazom podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, právo na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, právo na zohľadnenie záujmu dieťaťa pri činnosti súdu podľa čl. 3 ods. 1 Dohovoru o právach

dieťaťa, právo na ochranu a starostlivosť nevyhnutnú pre blaho dieťaťa podľa čl. 3 ods. 2 Dohovoru o právach dieťaťa a právo dieťaťa formulovať vlastné názory a byť vypočutý v súdnom konaní podľa čl. 12 ods. 1 a 2 Dohovoru o právach dieťaťa uznesením KS Ba sp. zn. 11 CoP 390/2011-522 z 15. 12. 2011 porušené bolo.

3. Rozhodnutie KS Ba č. k. 11 CoP 11 CoP 390/2011-522 z 15. 12. 2011 zrušuje a vec vracia na ďalšie konanie.

4. OS Ba II ukladá, aby vo veci konal tak, aby k ďalšiemu porušovaniu základných práv podľa čl. 12 ods. 1 ods. 2 a ods. 4, čl. 13, čl. 19 ods. 1 a ods. 2, čl. 41 ods. 1 a ods. 4, čl. 42 ods. 1 a čl. 48 ods. 2 Dohovoru o právach dieťaťa v konaných týkajúcich sa maloletých detí S. už nedochádzalo a ukladá obnoviť stav pred porušením základného práva a nariadiť návrat maloletých detí do miesta trvalého bydliska na... B.

5. KS Ba je povinný uhradiť trovy právneho zastúpenia sťažovateľov v sume 323,50 € ... na účet ich advokáta... do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto rozhodnutia.“

5. Sťažovatelia ďalej žiadali, aby ústavný súd „túto sťažnosť... prerokoval prednostne, pretože ide o naliehavú vec“. Súčasne požiadali „o odloženie vykonateľnosti rozhodnutia krajského súdu č. k. 11 CoP 390/2011-522 z 15. 12. 2011“.

II.

6. Podľa čl. 127 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

7. Podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ústavný súd návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Skúma pritom tak všeobecné, ako aj osobitné náležitosti návrhu

(sťažnosti) podľa ustanovenia § 49 až § 56 zákona o ústavnom súde vrátane okolností, ktoré by mohli byť dôvodom na jeho odmietnutie. Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

8. Podľa § 20 zákona o ústavnom súde návrh na začatie konania sa ústavnému súdu podáva písomne. Návrh musí obsahovať, akej veci sa týka, kto ho podáva, prípadne proti komu návrh smeruje, akého rozhodnutia sa navrhovateľ domáha, odôvodnenie návrhu a navrhované dôkazy (odsek 1). Ústavný súd je viazaný návrhom na začatie konania okrem prípadov výslovne uvedených v tomto zákone (odsek 3).

9. Podľa § 50 ods. 1 zákona o ústavnom súde sťažnosť okrem všeobecných náležitostí uvedených v § 20 musí obsahovať označenie,

- a) ktoré základné práva alebo slobody sa podľa tvrdenia sťažovateľa porušili,
- b) právoplatného rozhodnutia, opatrenia alebo iného zásahu, ktorým sa porušili základné práva alebo slobody,
- c) proti komu sťažnosť smeruje.

10. Podľa § 50 ods. 2 zákona o ústavnom súde k sťažnosti sa pripojí kópia právoplatného rozhodnutia, opatrenia alebo dôkaz o inom zásahu.

11. Ústavný súd predovšetkým konštatuje, že sťažovateľ, kvalifikovane zastúpený advokátom, (i) nepredložil rozhodnutia všeobecných súdov, ktorých zrušenia sa domáha, a ani ďalšie (iné) písomnosti súvisiace s jeho sťažnosťou, (ii) nepreukázal/nedoložil aktívnu legitimáciu sťažovateľov (dvoch maloletých detí – mal. detí K., a M.), ktorých v konaní vzhľadom na stret záujmov rodičov zastupuje ich kolízny opatrovník (a nie ich otec, pozn.); rovnaká výhrada sa týka okolnosti, že splnomocnenie pre advokáta v mene maloletých detí podpísal ich otec a (iii) nepriehľadným spôsobom obsírne popísal existujúci skutkový stav,

v ktorom (bez vzájomných súvislostí) polemizoval so zisteniami a právnymi názormi vo veci konajúcich súdov s poukazovaním aj na argumentáciu o rozvode a pôvodne aj o úprave styku maloletých s rodičmi vo veci konajúceho Okresného súdu Bratislava IV. Taktiež venoval značnú pozornosť vlastnej interpretácii niektorých častí odôvodnenia rozhodnutia ústavného súdu vo veci sp. zn. IV. ÚS 70/2010 týkajúcich sa praktických úvah o výchove detí. Z obsahu sťažnosti nie je možné ustáliť (jednoznačne určiť), akým postupom (keďže to sťažovateľ nekonkretizoval a produkoval len všeobecné úvahy) vo veci konajúce súdy porušili ním v sťažnosti označené práva. V neposlednom rade ústavný súd dodáva, že (iv) navrhovaný petit (pozri bod 4) je zmätočný a vnútorne protirečivý, keďže v niektorých prípadoch sa uvádzajú len porušenia práv maloletých detí [k tomu pozri bod 11 (ii)], niekde aj sťažovateľa.

12. Z už citovaného § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde (bod 7) vyplýva, že jedným z dôvodov na odmietnutie návrhu (sťažnosti) je aj nesplnenie zákonom predpísaných náležitostí. Ústavný súd v tejto súvislosti zdôrazňuje, že taký rozsah nedostatkov v zákonom predpísaných náležitostiach, aký vyplýva z podania sťažovateľov (bod 11), nie je povinný odstraňovať z úradnej povinnosti. Na taký postup slúži inštitút povinného právneho zastúpenia v konaní pred ústavným súdom a publikovaná judikatúra, z ktorej jednoznačne vyplýva, ako ústavný súd posudzuje nedostatok zákonom predpísaných náležitostí podaní účastníkov konania (IV. ÚS 409/04).

13. Podľa § 18 ods. 2 zákona č. 586/2003 Z. z. o advokácii a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov advokát je povinný dôsledne využívať všetky právne prostriedky, a takto chrániť a presadzovať práva a záujmy klienta. Tieto povinnosti advokáta vylučujú, aby ústavný súd nahradzoval úkony právnej služby, ktoré je povinný vykonať advokát tak, aby také úkony boli objektívne spôsobilé vyvolať nielen začatie konania, ale aj prijatie sťažnosti na ďalšie konanie, ak sú na to splnené zákonom ustanovené predpoklady. Osobitne to platí pre všetky zákonom ustanovené náležitosti úkonov, ktorými začína konanie pred ústavným súdom (napr. II. ÚS 117/05, IV. ÚS 267/08).

14. Na tomto základe ústavný súd pri predbežnom prerokovaní odmietol sťažnosť sťažovateľov podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde z dôvodu nesplnenia zákonom predpísaných náležitostí.

15. Vzhľadom na odmietnutie sťažnosti ako celku ďalšími návrhmi sťažovateľov už nebol dôvod sa zaoberať.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 25. apríla 2012